

Ústavní stížnost politické strany

V smyslu čl.87 odst.1 písm j) Ústavy ČR (viz. níže) je oprávněna podat návrh na ústavní stížnost (ústavní stížnost sui generis) taktéž politická strana, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se její činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony (§73 Ústavy).

V smyslu čl.87 odst.1 písm j) Ústavy ČR (viz. níže) je oprávněna podat návrh na ústavní stížnost (ústavní stížnost sui generis) taktéž politická strana, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se její činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony (§73 Ústavy).

Jde o zvláštní ústavní stížnost, pro kterou zákon stanoví některé odlišnosti od ústavní stížnosti „obecné“. Především jí lze napadat toliko rozhodnutí orgánu veřejné moci, nikoli „jiný zásah“ do práv. Výslovně se uvádí rozhodování o rozpuštění, ale může jít dále nejen o kvalifikované rozhodnutí o pozastavení činnosti, ale i o jakákoli další rozhodnutí nějakým způsobem se neoprávněně se dotýkající či přímo ohrožující činnost politické strany (např. i v souvislosti s prováděním voleb).

čl. 87 odst. 1 písm. j) Ústavy

Ústavní soud je oprávněn rozhodovat na základě čl. 87 odst. 1 písm. j) Ústavy o tom, zda rozhodnutí o rozpuštění politické strany nebo jiné rozhodnutí týkající se činnosti politické strany je ve shodě s ústavními nebo jinými zákony a toto řízení se vztahuje ustanovení oddílu druhého hlavy druhé zákona o Ústavním soudu (§ 72 - § 84 Ústavy).

Politickou stranu lze rozpustit nebo pozastavit její činnost podle zákona č. [424/1991](#) Sb., o sdružení v politických stranách a politických hnutích, ve platném znění proti vůli strany jen rozhodnutím Nejvyššího soudu. Ústava pak stanoví možnost přezkumu takového rozhodnutí Ústavním soudem. Takový přezkum Ústava umožňuje i vůči jiným rozhodnutím týkajících se činnosti politické strany. Návrh k Ústavnímu soudu je třeba podat do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o posledním procesním prostředku ochrany práva.

§ 73 zákona o Ústavním soudu (dále jen ZÚS)

Můžeme mluvit o tom, že tento paragraf se vyznačuje několika zvláštnostmi, které odůvodňují jeho vydělení do zvláštního procesního ustanovení; týká se to:

- lhůty na podání úst. Stížnosti, která je pouze 30 dnů,
- počítání 30 denní lhůty,
- použití určitých ustanovení druhého oddílu II. hlavy ZÚS,
- vyloučení použití ustanovení o předběžném opatření,
- suspensivního účinku návrhu, pokud směřuje proti činnosti politické strany nebo je zaměřen na její rozpuštění,
- aktivně legitimovaným subjektem je zde politická strana,
- nemusí jít jen o zásah do základních práv a svobod,
- stačí i porušení zákona (nejde pouze o kontrolu ústavnosti),
- předmětem stížnosti je rozhodnutí.

Lhůta pro podání návrhu činí 30 dnů. Na rozdíl od § 72 odst.2 ZÚS počíná dnem, kdy nabylo právní

moci rozhodnutí o posledním prostředku, který zákon politické straně k ochraně práva poskytuje, tedy nikoli dnem jeho doručení politické straně.

Suspensivní účinek návrhu podaného proti rozhodnutí o rozpuštění politické strany nebo hnutí či pozastavení její činnosti. Návrh v případě rozpuštění politické strany směřuje proti pravomocnému rozhodnutí, které je v právní moci a je vykonatelné. Politická strana tím však nezaniká. K tomu může dojít až po oznámení likvidátora, že likvidace majetku politické strany byla ukončena. V případě, že je politické straně pozastavena činnost, tak musí své aktivity omezit (např. nemůže podat přihlášku k registraci apod.). Stejně tak rozpuštěná politická strana musí omezit činnost svých orgánů, pokud nepřesla jejich pravomoc na právního zástupce nebo likvidátora.

Podání návrhu podle § 73 odst.1 ZÚS sice evokuje odklad vykonatelnosti, avšak nese to sebou problém, pokud by se tak stalo v době, kdy již uplyne lhůta k podání kandidátních listin ve volbách.

Aktivně legitimovaným subjektem je politická strana. Politickou stranou podle § 73 je právnická osoba zapsaná v rejstříku stran a hnutí. Vzniká registrací a zaniká dnem, kdy ministerstvo provede její výmaz ze seznamu stran a hnutí.

Znaky politické strany:

- a) zvláštní sdružení (např. čl. 20 odst. 2 Listiny),
- b) občanů ČR (exkluzivita členství),
- c) dobrovolné a svobodné (čl.5 Ústavy ČR),
- d) organizované jako právnická osoba soukromého práva,
- e) trvalé,
- f) účastní se na politickém životě společnosti (podílí se na vytváření zákonodárných sborů, orgánů vyšších územně správních celků a orgánů místní správy),
- g) za tímto účelem mají politický program,
- h) privilegované,
- ch) vzájemně si rovné v šancích na úspěch.

Privilegovanost - politická strana může podat obecnou ústavní stížnost podle § 72 odst. 1 písm a) ZÚS, dále návrh podle čl. 87 odst. písm. j) Ústavy ČR a § 73 odst. 1 ZÚS.

Co se týče postavení politické strany jako subjektu práva, bude nutno jít cestou podle § 72 odst. 1 písm a) ZÚS, jestliže však půjde o zásah do specifické činnosti, která je vlastní pouze politické straně, bude nutno postupovat cestou § 73, to však jen tehdy, půjde-li o zásah mající podobu rozhodnutí.

Rozhodnutí Ústavního soudu podle § 73 ZÚS a jeho povaha - Ústavní soud nevystupuje při rozhodování podle § 73 jako odvolací instance vůči Nejvyššímu soudu. Jde o přezkum pravomocného rozhodnutí jiným soudem, který nepatří do soustavy završené Nejvyšším soudem. Věc se proto vrací k novému rozhodnutí Nejvyššímu soudu, který ji znovu posoudí, avšak v přezkoumaném rozsahu je vázán právním názorem Ústavního soudu.

V případě shledání rozhodnutí Nejvyššího soudu za nezákonné nebo neústavní Ústavní soud toto rozhodnutí zruší a na základě kasačního principu se věc vrátí Nejvyššímu soudu; u jiných rozhodnutí jinému příslušnému orgánu.

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)